

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

Landslægeembedets årsrapport om provokerede aborter i Grønland

2024

Udgivet 14 – november – 2025

Indhold

Indledning.....	2
Overblik over abortområdet i 2024.....	3
Aborter fordelt på regioner og svangerskabsuge.....	3
Alder	3
Fordeling af kirurgiske og medicinske aborter	4
Svangerskabsafbrydelse efter 12.svangerskabsuge	5
Senaborter i 2024	5
Aborter gennem de seneste 10 år.....	6
Opsummering	7

Indledning

En provokeret abort er en frivillig afbrydelse af en graviditet, som foretages efter reglerne i Lov nr. 232 af 12. juni 1975 om svangerskabsafbrydelse i Grønland. Abort kan udføres enten medicinsk, hvor to lægemidler stopper graviditeten og får livmoderen til at udstøde den, eller kirurgisk, hvor livmoderen tømmes ved hjælp af sug og udskrabning, typisk i fuld bedøvelse.

Der er fri adgang til abort frem til udgangen af 12. graviditetsuge. Efter 12. uge kræver abort en tilladelse fra et samråd, og disse indgreb udføres som regel medicinsk.

Rapporten bygger på indberetninger om provokerede aborter til Landslægeembedet samt på samrådsafgørelser for aborter efter 12. svangerskabsuge. Oplysningerne er suppleret med journalnotater fra det elektroniske patientjournalssystem, og beregningerne er udført i Excel. Ordet abort bruges i rapporten udelukkende om provokerede aborter.

Formålet med rapporten er at give et samlet og lettilgængeligt overblik over abortområdet i 2024.

Overblik over abortområdet i 2024

Dette kapitel præsenterer de samlede tal for abortområdet i 2024. Det omfatter oplysninger om det totale antal aborter, fordelingen på regioner og aldersgrupper, de anvendte abortmetoder samt antallet af svangerskabsafbrydelser efter 12. svangerskabsuge.

Aborter fordelt på regioner og svangerskabsuge

I 2024 blev der i alt registreret 926 provokerede aborter i Grønland. Aborterne fandt sted i alle sundhedsregioner, og antallet var forskelligt mellem regionerne. Hver region bidrog med en del af årets samlede registrerede aborter.

Aborterne blev udført tidligt i graviditeten, og den gennemsnitlige svangerskabsuge lå tæt på hinanden på tværs af regionerne.

Tabel 1: Antal aborter samt den gennemsnitlige gestationsalder fordelt i sundhedsregioner, 2024.

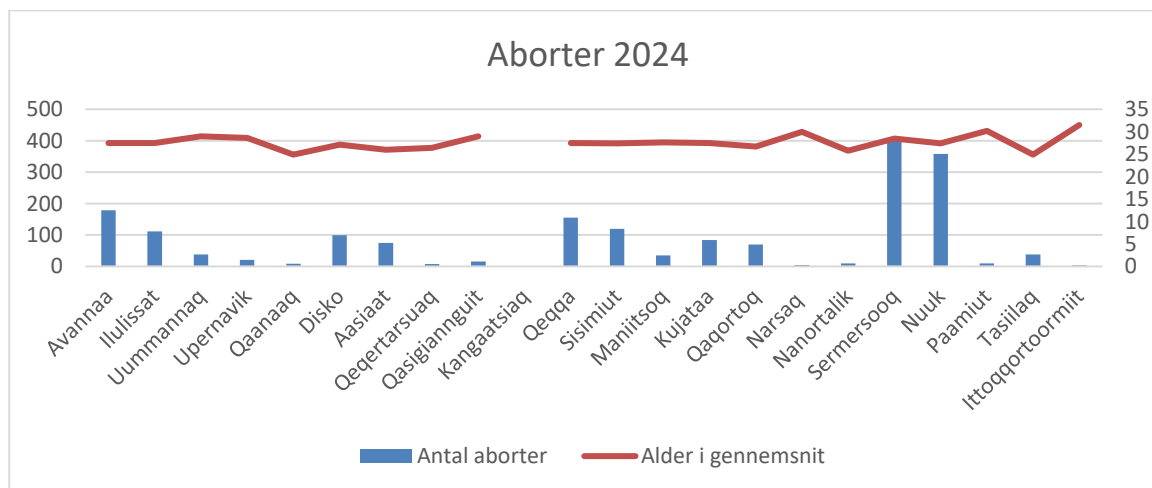
Sundhedsregion	Antal aborter	Svangerskabsuge i gennemsnit
Avannaa	179	9
Disko	99	9
Qeqqa	155	8
Kujataa	84	8
Sermersooq	409	9
Grønland	926	8,6

Alder

Den gennemsnitlige alder for kvinder, der fik foretaget en abort i 2024, var 27 år på landsplan. Aldrene spændte vidt, fra 13 år som den yngste til 46 år som den ældste.

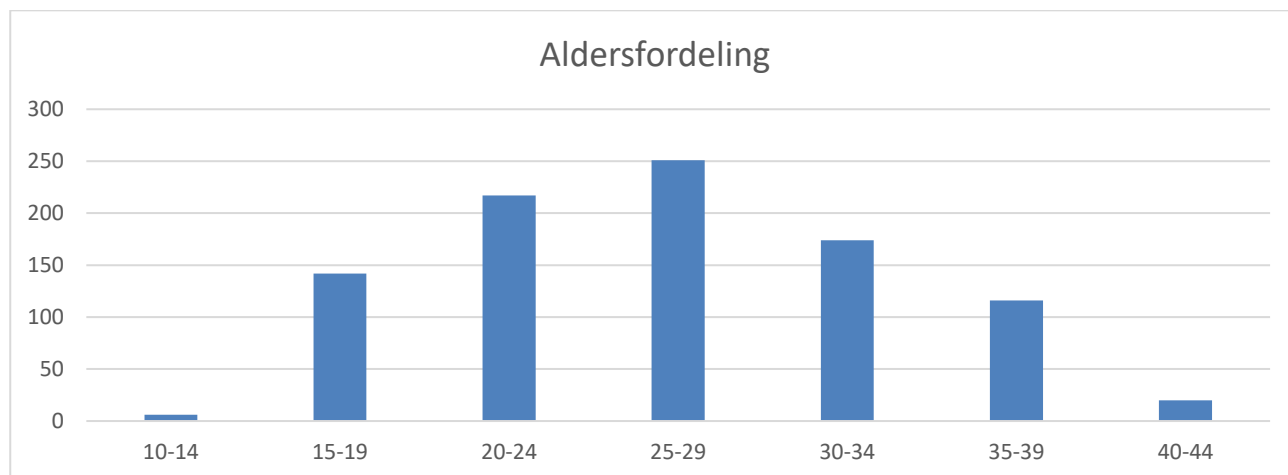
Figur 1 viser forskelle mellem byerne i gennemsnitsalderen. I Ittoqqortoormiit og Tasiilaq var gennemsnitsalderen højest med 38 år, mens den laveste gennemsnitsalder blev registreret i Qaanaaq med 25,6 år.

Figur 1 Antal aborter (støje) samt gennemsnitlig alder (kurve) fordelt i byer, 2024.

Figur 2 viser, hvordan aborterne fordelte sig på aldersgrupper. De fleste aborter blev foretaget blandt kvinder i 20'erne og begyndelsen af 30'erne. Der blev udført færre aborter blandt både de yngste og de ældste aldersgrupper, og kun få blev registreret blandt piger i de tidligste teenageår. Figuren viser dermed en koncentration af aborter i aldersgruppen 20–29 år.

Figur 2: Antal abort fordelt i aldersgrupper, 2024.

Fordeling af kirurgiske og medicinske aborter

Tabel 2 viser, hvordan aborterne i 2024 fordelte sig på kirurgiske og medicinske indgreb i de forskellige sundhedsregioner. De fleste aborter blev gennemført medicinsk, mens kirurgiske aborter udgjorde en mindre del af de samlede indgreb. Fordelingen varierede mellem regionerne, men den medicinske metode var den mest anvendte i hele landet.

Tabel 2 Fordeling af kirurgiske og medicinske aborter fordelt i regioner, 2024

Region	Kirurgisk		Medicinsk	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Avannaa	42	23,5	137	76,6
Disko	18	18,2	81	81,8
Qeqqa	58	37,4	97	62,6
Kujataa	3	3,6	81	96,4
Sermersooq	96	23,5	313	76,5
I alt	217		709	

Svangerskabsafbrydelse efter 12.svangerskabsuge

Hvis en gravid ønsker abort efter udgangen af 12. graviditetsuge, skal der søges om tilladelse til senabort. Afgørelsen træffes af et samråd. Samrådet kan give tilladelse, når den gravide har bopæl i Grønland og mindst ét af følgende forhold gør sig gældende:

1. Helbredsmæssige forhold hos den gravide

Tilladelse kan gives, hvis graviditeten, fødslen eller omsorgen for barnet kan medføre forringelse af den gravides helbred på grund af:

- eksisterende eller truende fysisk eller psykisk sygdom
- eksisterende eller truende svækkelsestilstand
- andre forhold i den gravides livssituation

2. Graviditet som følge af strafbare eller udnyttende forhold

Dette omfatter graviditet efter blodskam, voldtægt, udnyttelse af en person med nedsat psykisk funktionsevne eller afhængighed, seksuel omgang med et barn under den seksuelle lavalder eller forførelse af en person under 18 år ved misbrug af en overlegen position.

3. Alvorlig sygdom hos barnet

Tilladelse kan gives, hvis der er risiko for, at barnet på grund af arvelige forhold, beskadigelse eller sygdom i fosterstadiet vil blive født med en alvorlig fysisk eller psykisk lidelse.

4. Mangel på omsorgsevne hos den gravide

Hvis den gravide på grund af fysisk eller psykisk sygdom eller nedsat begavelse ikke vil kunne drage forsvarlig omsorg for barnet.

5. Ung alder eller umodenhed

Hvis den gravide på grund af sin alder eller umodenhed ikke vil kunne drage forsvarlig omsorg for barnet.

6. Alvorlig belastning for den gravide

Hvis graviditeten, fødslen eller omsorgen for barnet vil medføre en alvorlig belastning, som ikke kan afhjælpes på anden måde end ved abort.

Ved vurderingen tager samrådet hensyn til den gravides alder, arbejdssituation, personlige forhold samt familiens bolig-, økonomiske og helbredsmæssige forhold.

Senaborter i 2024

I 2024 søgte 35 kvinder om tilladelse til svangerskabsafbrydelse efter 12. graviditetsuge, og alle ansøgninger blev imødekommet. Ansøgerne omfattede både yngre og ældre kvinder. Otte af kvinderne var under 18 år, mens 27 var over 18 år. Den yngste ansøger var 13 år, og den ældste var 44 år.

Tilladelserne blev givet på baggrund af de betingelser, som fremgår af lovgivningen. Disse omfatter blandt andet helbredsmæssige forhold hos den gravide (betingelse 1), graviditet som følge af strafbare forhold (betingelse 2), alvorlig sygdom hos fosteret (betingelse 3), manglende omsorgsevne (betingelse 4), ung alder eller umodenhed (betingelse 5) samt alvorlig belastning for den gravide (betingelse 6). Nogle godkendelser byggede på én enkelt betingelse, mens andre var baseret på en kombination af to betingelser.

Tabel 2 viser fordelingen af godkendelser på de forskellige betingelser samt den gennemsnitlige svangerskabsuge ved indgrebet. Den højeste gennemsnitlige svangerskabsuge blev registreret ved ansøgninger, der blev godkendt på baggrund af alvorlig sygdom hos fosteret (betingelse 3). Den laveste gennemsnitlige svangerskabsuge ses ved godkendelser, hvor den sociale belastning for den gravide var den relevante betingelse (betingelse 6).

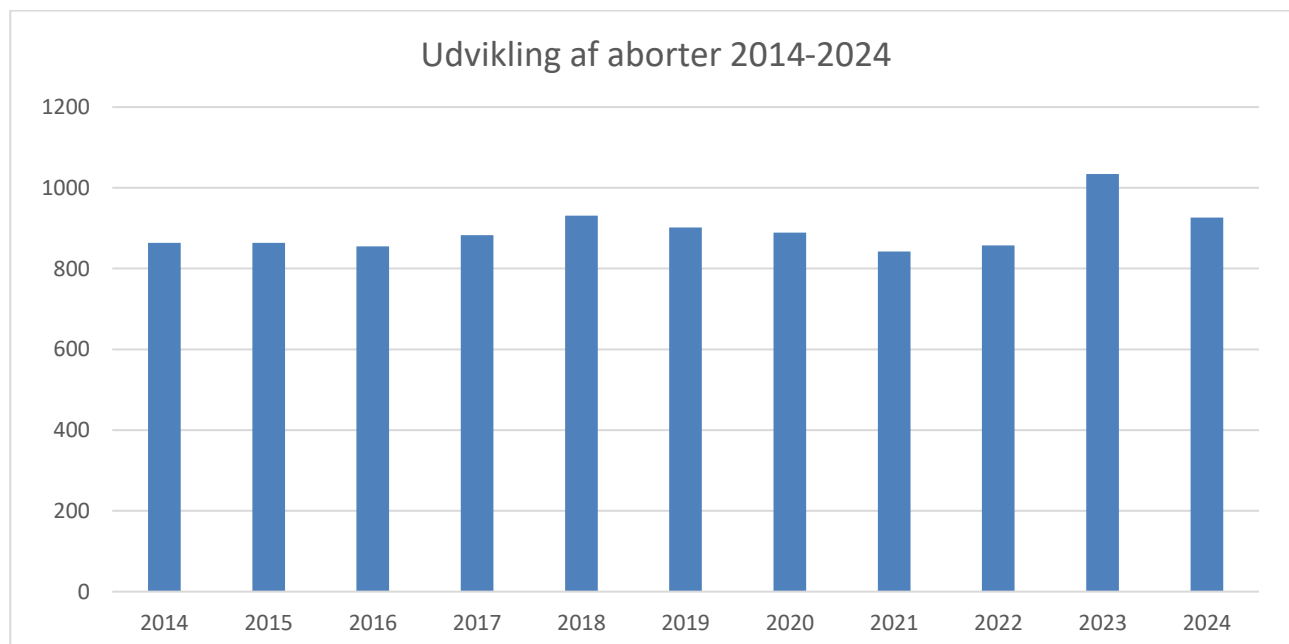
Tabel 2 Grundlag for tilladelse samt gennemsnitlig svangerskabsuge

Begrundelse for tilladelse	Fordeling (%)	Gennemsnitlig svangerskabsuge
1	0	-
2	2,8	16.uge
3	8,6	20.uge
4	0	-
4 og 5	2,8	14.uge
4 og 6	2,8	18.uge
5	20	16.uge
5 og 6	14,3	17.uge
6	48,6	14.uge

Aborter gennem de seneste 10 år

Figur 3 viser antallet af provokerede aborter i Grønland fra 2014 til 2024. Gennem perioden ligger tallene tæt på hinanden, og grafen viser et forløb med mindre udsving fra år til år. Ændringerne sker gradvist og inden for et snævert spænd, hvilket giver et stabilt billede af udviklingen gennem det seneste årti.

Figur 3 Antal aborter i Grønland, 2014-2024

Opsummering

I 2024 blev der registreret 926 provokerede aborter i Grønland, fordelt på alle sundhedsregioner. Aborterne blev generelt udført tidligt i graviditeten, og den gennemsnitlige svangerskabsuge var næsten ens på tværs af regionerne. De fleste aborter blev foretaget blandt kvinder i 20'erne og begyndelsen af 30'erne, og den gennemsnitlige alder var 27 år. Medicinsk abort var den mest anvendte metode i hele landet.

I alt 35 kvinder søgte om senabort, og alle ansøgninger blev godkendt på baggrund af forskellige tilladelsesgrundlag. De gennemsnitlige svangerskabsuger varierede mellem grupperne.

Set over de seneste ti år har antallet af aborter været stabilt, med begrænsede udsving mellem årene.

Opgørelsen for 2024 peger på nogle forhold, der kan indgå i det videre arbejde på området. Forebyggelse af uønskede graviditeter bør fortsat have opmærksomhed, og en tydelig og samlet tilgang kan støtte unge og kvinder i sårbare livssituationer i at træffe informerede valg.

Det bør samtidig sikres, at information og rådgivning er let tilgængelig for alle borgere. Når adgangen til viden og støtte er klar og overskuelig, får flere mulighed for at orientere sig og søge hjælp i spørgsmål om graviditet og prævention.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik/Landslægeembedet, 14.november-2025.

Tanja Andreassen / Paneeraq Noahsen